Проект!

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

(обн., ДВ, бр. 15 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 95 от 2015 г., бр. 43 от 2016 г., бр. 91 от 2017 г. и бр. 98 от 2020 г.)

§ 1. В чл. 10, ал. 3 думите „български левове“ се заменят с „евро“.

§ 2. В чл. 21 се правят следните изменения:

1. В ал. 2, в основния текст думите „в полза на лица - небюджетни организации“ се заменят с „на лица – бюджетни и небюджетни организации, за извършване на икономическа дейност“.

2. В ал. 3, в основния текст тирето и думите „небюджетни организации“ се заличават.

§ 3. В чл. 22, ал. 3 думата „съответните“ се заменя с „приложимите за общините“ и накрая се добавя „и се съобразяват с останалите фискални правила по този закон“.

§ 4. Член 23 се отменя.

§ 5. Член 24 се отменя.

§ 6. В чл. 25 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „на Общността“ се заменят с „в Европейския съюз“.

2. В ал. 3 думите „извънредни обстоятелства по чл. 24, ал. 3“ се заменят с „активиране от Съвета на Европейския съюз на клаузи за дерогации по чл. 25 и/или чл. 26 от Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (Регламент (ЕС) 2024/1263) (ОВ, L 2024/1263 от 30 април 2024 г.) или на други дерогации, изключения или отклонения, предвидени в актове на Европейския съюз, в рамките на предвидените в тях ограничения и за периода на тяхното действие“.

§ 7. Член 26 се изменя така:

„Чл. 26. (1) Планът за нетните разходи, съдържащ се в националния средносрочен фискално-структурен план, следва да е в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 2024/1263.

(2) Ако в момента на изготвяне на националния средносрочен фискално-структурен план за Република България е активирана процедура при прекомерен дефицит съгласно Регламент (ЕС) 2024/1264 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1467/97 за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ, L 2024/1264 от 30 април 2024 г.), планът за нетните разходи трябва да е в съответствие с препоръката на Съвета с оглед на прекратяването на съществуващия прекомерен дефицит.

(3) Изменението на приходите и разходите на сектор „Държавно управление“ се осъществява по начин, който гарантира изпълнение на одобрения от Съвета на Европейския съюз план за нетните разходи за Република България.

(4) По-висок ръст на нетните разходи спрямо одобрения от Съвета на Европейския съюз план за нетните разходи за Република България се допуска при активиране от Съвета на Европейския съюз на клаузи за дерогации по чл. 25 и/или чл. 26 от Регламент (ЕС) 2024/1263 или други дерогации, изключения или отклонения, предвидени в актове на Европейския съюз, в рамките на предвидените в тях ограничения и за периода на тяхното действие.

(5) В случай на очаквано превишение на годишния ръст на нетните разходи над одобрения от Съвета на Европейския съюз план за нетните разходи за Република България, извън случаите по ал. 4, със средносрочната бюджетна прогноза по чл. 79, ал. 3 се определят допълнителни мерки за коригиране на превишението в рамките на периода на националния средносрочен фискално-структурен план.

(6) В случай на очаквано превишение на годишния ръст на нетните разходи над допустимите ограничения, предвидени в дерогациите, изключенията или отклоненията по ал. 4, със средносрочната бюджетна прогноза по чл. 79, ал. 3 се определят допълнителни мерки за коригиране на превишението в рамките на действието на активираните дерогации, изключения или отклонения.

(7) Мерки, водещи до трайно намаляване на бюджетните приходи, се компенсират с мерки за трайно намаляване на разходите.

(8) Преизпълнението на приходите за текущата бюджетна година не може да служи като източник за допълнителни разходи освен в случаите по ал. 9 - 11.

(9) Алинея 8 не се прилага за преизпълнението на приходите от застрахователни обезщетения и от помощи и дарения.

(10) Алинея 8 не се прилага за бюджетите на Народното събрание, на съдебната власт и за бюджетите на общините, както и за бюджетите на бюджетните организации по чл. 22, ал. 5.

(11) Алинея 8 не се прилага за делегираните бюджети, когато със закон е предвидено разходване на преизпълнението на приходите.“

§ 8. В чл. 27, ал. 5 думите „извънредни обстоятелства по чл. 24, ал. 3“ се заменят с „активиране от Съвета на Европейския съюз на клаузи за дерогации по чл. 25 и/или чл. 26 от Регламент (ЕС) 2024/1263 или други дерогации, изключения или отклонения, предвидени в актове на Европейския съюз за периода на тяхното действие“.

§ 9. В чл. 28 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Превишение на размера по ал. 1 се допуска при активиране от Съвета на Европейския съюз на клаузи за дерогации по чл. 25 и/или чл. 26 от Регламент (ЕС) 2024/1263 или други дерогации, изключения или отклонения, предвидени в актове на Европейския съюз за периода на тяхното действие.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея след думите „по ал. 1“ се поставя запетая и се добавя „извън случаите по ал. 2,“, а думите „през следващата година“ се заличават.

§ 10. В чл. 29 ал. 2 се изменя така:

„(2) В случай на превишение на дълга по ал. 1 се предвиждат мерки за средногодишното му намаление в съответствие с чл. 7 от Регламент (ЕС) 2024/1263.“

§ 11. Член 36 се изменя така:

„Чл. 36. (1) Министерството на финансите публикува тримесечни данни за консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“, включително по подсектори, преди края на следващото тримесечие или след публикуването на съответните данни от Европейската комисия (Евростат).

(2) Министерството на финансите до края на текущата година публикува годишни данни за предходната година за гаранциите на сектор „Държавно управление“, включително по подсектори.

(3) Министерството на финансите публикува ежемесечна и годишна информация за държавния и държавногарантирания дълг.“.

§ 12. В чл. 57 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „Европейските общности“ се заменят с „Европейския съюз“.

2. В ал. 2 думите „лихвите за забавено предоставяне и другите корекции“ се заменят с „лихви за забавено предоставяне на собствени ресурси, дължими отрицателни лихви по сметката на Европейската комисия, открита в Българската народна банка, и други корекции във връзка с вноската по ал. 1“, а думите „Европейските общности“ се заменят с „Европейския съюз“.

§ 13. В чл. 66, ал. 2 думата „три“ се заменя с „четири“.

§ 14. Член 68 се изменя така:

„Чл. 68. (1) Министърът на финансите изготвя пролетна и есенна макроикономическа прогноза. Прогнозите трябва да се базират на последна актуална статистическа информация, като сроковете за изготвянето им се съобразяват със сроковете за разработването на проектите на средносрочната бюджетна прогноза, на държавния бюджет и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза и документите, изготвяни в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1263 и Регламент (ЕС) 473/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно общите разпоредби за мониторинг и оценка на проектите за бюджетни планове и за гарантиране на коригирането на прекомерния дефицит на държавите членки в еврозоната (Регламент (ЕС) 473/2013), (ОВ, L 140 от 27 май 2013 г.).

(2) Макроикономическите прогнози се публикуват на интернет страницата на Министерството на финансите в срок до 10 дни след приемане от Фискалния съвет на решение в изпълнение на чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за Фискален съвет. Неприемането на решение по изречение първо в срока, регламентиран в меморандума между Фискалния съвет и Министерството на финансите съгласно чл. 14а от Закона за Фискален съвет, не е пречка за публикуването на макроикономическите прогнози.“.

§ 15. В чл. 72 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „20 април“ се заменят с „30 април“ и думата „три“ се заменя с „четири“.
2. В ал. 2:

а) точка 3 се изменя така:

„3. оценка на начините, по които предвижданите политики е вероятно да се отразят на средносрочната и дългосрочната устойчивост на публичните финанси и

устойчивия и приобщаващ растеж, като се има предвид прякото им средносрочно и дългосрочно въздействие върху сектор „Държавно управление“; доколкото е възможно, в оценката се вземат предвид макрофискални рискове от изменението на климата и неговото въздействие върху околната среда и разпределението на публичните финанси при разработването на политиките;“;

б) в т. 4 думата „три“ се заменя с „четири“.

3. В ал. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „като причините за всяко отклонение се обясняват надлежно“ и се създава изречение второ: „При избиране на нов Министерски съвет средносрочната бюджетна прогноза може да бъде актуализирана, за да бъдат отразени новите приоритети на политиките, като се посочват разликите между предходната и новата средносрочна бюджетна прогноза.“.

§ 16. В чл. 73 се правят следните изменения и допълнения:

1.В т. 5 думата „три“ се заменя с „четири“.

2. В т. 6:

а) в основния текст думата „три“ се заменя с „четири“;

б) буква „б“ се изменя така:

„б) описание на планираните политики, включително инвестиции и реформи, с финансово въздействие върху сектор „Държавно управление“ и устойчивия и приобщаващ растеж, прогноза за основни разходни и приходни показатели за следващите четири години в рамките на тези политики, включително информация как се постигат корекциите към националните бюджетни цели в средносрочен план в сравнение с бюджетния сценарий при непроменени политики на правителството;“

3. В т. 8 накрая се поставя запетая и се добавя „както и доколкото е възможно, информация за условните задължения, свързани с бедствия и климата, като се взема предвид, доколкото е възможно, информацията за фискалните разходи, възникнали вследствие на бедствия и сътресения, свързани с климата;“.

4. В т. 9 думата „три“ се заменя с „четири“.

§ 17. В чл. 75 се правят следните изменения:

1. Алинеи 2 и 3 се отменят.

2. В ал. 4 думите „и автоматични корективни механизми“ се заличават.

§ 18. Член 76 се изменя така:

„Чл. 76. (1) Министърът на финансите при взаимодействие с първостепенните разпоредители с бюджет и заинтересовани институции разработва нов или преработен национален средносрочен фискално-структурен план, както и годишен доклад за напредъка по неговото изпълнение съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2024/1263.

(2) Годишният доклад за напредъка по изпълнението на националния средносрочен фискално-структурен план и средносрочната бюджетна прогноза се разработват с еднакви макроикономически и фискални данни, прогнози и допускания, включително и по отношение на ограниченията за растежа на нетните разходи и приоритетни публични инвестиции и реформи.

(3) При разработването на средносрочната бюджетна прогноза се осигурява съответствие на параметрите, допусканията и референтните стойности на фискалните

правила за годините от периода на националния средносрочен фискално-структурен план, като за останалите години стойностите са индикативни.“

§ 19. В чл. 77а думите „31 октомври“ се заменят с „15 октомври“.

§ 20. В чл. 78 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея:

а) се създава нова т. 2:

„2. целите на фискалната и бюджетната политика от последната средносрочна бюджетна прогноза, като при различия причините за всяко отклонение се обясняват надлежно;“;

б) досегашните т. 2 и 3 стават съответно т. 3 и 4 и в тях думата „две“ се заменя с „три“;

в) досегашната т. 4 става т. 5.

2. Създава се ал. 2:

„(2) В съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 473/2013 министърът на финансите разработва проект на бюджетен план за предстоящата година на базата на сценариите, целите, оценките и прогнозите, използвани при разработването на проекта на държавния бюджет и проекта на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза по ал. 1.“

3. Създава се ал. 3:

„(3) Проектът на държавния бюджет, проектът на актуализирана средносрочна бюджетна прогноза и проектът на бюджетен план за предстоящата година отразяват политиките и мерките в отговор на приетите за съответната година от Съвета на Европейския съюз специфични препоръки относно икономическата, социалната, трудовата, структурната и бюджетната политика на Република България и на препоръките, отправени в контекста на Пакта за стабилност и растеж.“

§ 21. В чл. 79 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) създава се нова т. 5:

„5. проекта на бюджетен план за следващата година;“

б) досегашната т. 5 става т. 6.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Министерският съвет одобрява законопроекта за държавния бюджет, актуализираната средносрочна бюджетна прогноза и проекта на бюджетен план за предстоящата година, разработени при еднакви параметри, и приема становището по ал. 1, т. 3.“

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) В срок до 15 октомври Министерският съвет:

1. внася в Народното събрание одобрения законопроект за държавния бюджет заедно с актуализираната средносрочна бюджетна прогноза, представляваща мотивите към него, приетото становище по ал. 1, т. 3 и програмните формати на бюджети на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, които съответстват на

параметрите на законопроекта за държавния бюджет и на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза;

2. В съответствие с чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 473/2013 организира предаването на Европейската комисия и на Еврогрупата на проекта на бюджетен план за следващата година.“

4. В ал. 7 след думите „ал. 3“ се добавя „и в стратегията по чл. 77а“.

§ 22. В глава шеста в наименованието на раздел II думата „три“ се заменя с „четири“.

§ 23. В чл. 82, ал. 1 думата „три“ се заменя с „четири“.

§ 24. Създава се чл. 86а:

„Чл. 86а. (1) Със закона за държавния бюджет се определят и национално финансирани публични инвестиции. Видът и обхватът на инвестициите, условията, критериите и редът за тяхното оценяване и приоритизиране се определят от Министерския съвет с наредба.

(2) Алинея 1 не се прилага за бюджетите на Народното събрание и съдебната власт.“

§ 25. В чл. 87 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ: „При възникване на ангажименти за разходи, свързани с поемането на държавен дълг, същите се разплащат съгласно договорните условия.“

2. В ал. 2 след думите „държавен дълг“ се поставя запетая и се добавя „включително и чрез емитиране на дълг на международните пазари,“, а думите „по държавния дълг“ се заменят с „и разходи за обслужване на държавния дълг“.

3. В ал. 3 запетаята и думите „като в този срок не се включва времето, през което няма избрано Народно събрание“ се заличават.

4. В ал. 4 думите "с решение" се заменят със "със закон".

§ 26. В чл. 152, ал. 1 думата „левове“ се заменя с „евро“.

§ 27. В чл. 152б, ал. 1 думата „левове“ се заменя с „евро“.

§ 28. В чл. 152в, ал. 1 думата „левове“ се заменя с „евро“.

§ 29. В чл. 153 ал. 7 се изменя така:

„(7) Първостепенните разпоредители с бюджет по ал. 1 и техните разпоредители с бюджет от по-ниска степен, включени в системата за електронни бюджетни разплащания, могат да откриват сметки в евро и друга валута в други банки след получено съгласие от Министерството на финансите, когато това е необходимо за осъществяване на картови разплащания и други банкови операции, неизвършвани от Българската народна банка, както и за откриване на акредитиви. При приключване на операциите тези сметки се закриват, като наличните салда по тях се възстановяват по съответните сметки в Българската народна банка.“.

§ 30. В чл. 154 се правят следните изменения:

1. В ал. 5 думите „Левовите парични постъпления“ се заменят с „Паричните постъпления в евро“.

2. В ал. 8 думата „оператора“ се заменя с „националния оператор“, а думата „левове“ се заменя с „евро“.

§ 31. В чл. 164 ал. 1 се изменя така:

„(1) Министърът на финансите утвърждава счетоводни стандарти и сметкоплан и дава указания на бюджетните организации.“

§ 32. В чл. 165 се създава ал. 3:

„(3) Извън случаите по ал. 1, стандартите, указанията и сметкопланът по чл. 164, ал. 1 и 3 се прилагат и от предприятия, които не са бюджетни организации и не са търговски дружества, но попадат в сектор „Държавно управление“, когато това е предвидено със закон.“.

§ 33. В чл. 166, ал. 1 и 2 думите „чл. 165, ал. 1“ се заменят с „чл. 165“.

§ 34. В чл. 167 думите „чл. 165, ал. 1“ се заменят с „чл. 165“.

§ 35. В чл. 169 думите „чл. 165, ал. 1“ се заменят с „чл. 165“, а думите „изискванията на Европейския съюз“ се заменят с „изискванията на Европейската система от национални и регионални сметки, както и на други изисквания на европейското и националното законодателство по отношение на отчетността на бюджетните организации и предприятията по чл. 165“.

§ 36. В чл. 173 думите „100 до 500 лв.“ се заменят с „60 до 260 евро“.

§ 37. В чл. 173а думите „500 до 2000 лв.“ се заменят с „260 до 1100 евро“.

§ 38. В чл. 173б думите „100 до 500 лв.“ се заменят с „60 до 260 евро“.

§ 39. В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 2:

а) буква „а“ се изменя така:

„а) системите за счетоводство и за статистическа отчетност на сектор „Държавно управление“;“

б) буква „в“ се изменя така:

„в) национални числови фискални правила, изразени във вид на показател за бюджетни резултати, които допринасят за съответствието между провежданата фискална политика и задълженията в тази област съгласно Договора за функционирането на Европейския съюз;“

в) в буква „д“ думите „средносрочните бюджетни цели“ се заменят с „националните бюджетни цели в средносрочен план“;

г) създава се буква „з“:

„з) независими фискални институции като структурно независими органи или органи, които разполагат с функционална автономия по отношение на изпълнителната власт, създадени със закон.“.

2. В т. 32 думата „Общността“ се заменя с „Европейския съюз“.

3. В т. 34 думата „Общността“ се заменя с „Европейския съюз“.

4. В т. 35 думата „три“ се заменя с „четири“.

5. Точка 38 се отменя.

6. В т. 41:

а) буква „а“ се изменя така:

„а) салдото на единната сметка и салдата по всички останали невключени в единната сметка банкови сметки на бюджетните организации от подсектор „Централно управление“ и на социалноосигурителните фондове, обслужвани от Българската народна банка и от банки в страната;“;

б) буква „в“ се изменя така:

„в) вземания от фондове и механизми на Европейския съюз на бюджетните организации, без общините и техните разпоредители с бюджет;“;

в) създава се буква „д“:

„д) други вземания на централния бюджет по сметки и разчети с Българската народна банка.“.

6. В т. 42 след думите „разходване или“ думата „временно“ се заличава.

§ 40. В § 4 от допълнителните разпоредби думата „специален“ се заменя със „самостоятелен“.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 41. С този закон се въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 г. относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ, L 2024/1265 от 30 април 2024 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 42. Издадените до влизането в сила на този закон указания на министъра на финансите относно отчетността на бюджетните предприятия се прилагат, доколкото друго не е определено от министъра на финансите с указанията по чл. 164, ал. 1 и 3.

§ 43. Министерският съвет приема наредбата по чл. 86а в едногодишен срок от влизането в сила на този закон.

§ 44. Разпоредбата на чл. 86а се прилага за бюджетната процедура за 2028 г.

§ 45. В Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 95 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 74, 95 и 97 от 2016 г., бр. 85, 92 и 97 от 2017 г., бр. 15, 22 и 98 от 2018 г., бр. 13, 37 и 96 от 2019г., бр. 26, 28, 104 и 105 от 2020 г., бр. 19 от 2021 г., бр. 105 от 2023 г., бр. 70, 72 и 79 от 2024 г., бр. 17, 26, 61 и 115 от 2025 г. и бр. 25, 27, 30 и 67 от 2026 г.), в § 1, т. 26 от допълнителните разпоредби думата „Общността“ се заменя с „Европейския съюз“.